

Heerlen

Beantwoording vragen van vragenuur raadsvergadering van 31 mei 2023

Naam indiener:

Butink, Jongerenpartij Heerlen

Onderwerp:

Beantwoording vragen inzake Uittreding Xonar uit JENS

Inleiding:

Datum

31 mei 2023

Auteur

P. Bloemer

Domein/Team

Domein Maatschappij -

Team Beleid Maatschappij

Vraag 1:

Is het college op de hoogte van het lopende onderzoek naar de mogelijke overstap van Xonar-medewerkers naar andere aanbieders binnen de jeugdzorgcoöperatie Jens? En heeft het college dan ook binnen dit onderzoek een inschatting gemaakt van de impact op de kwaliteit en beschikbaarheid van jeugdhulp in ons gebied als Xonar besluit uit de coöperatie Jens te stappen? Zo ja, kan het college de raad informeren over de voortgang en mogelijke gevolgen van dit onderzoek?

Antwoord:

Sub 1. Ja. De gemeente en JENS houden elkaar voortdurend op de hoogte van de ontwikkelingen omtrent dit onderzoek.

Sub 2. De gemeente heeft met JENS de afspraak dat de continuïteit en kwaliteit van basishulp jeugd altijd moet zijn gewaarborgd. Deze afspraak is niet nieuw en daarop wordt toegezien door de gemeente.

Sub 3. Xonar heeft diverse redenen gegeven om uit te willen stappen. Op de eerste plaats zouden volgens Xonar de tarieven die JenS hanteert niet kostendekkend zijn. JenS bestrijdt dat en heeft de tarieven zorgvuldig onderbouwd. Xonar heeft tot op heden die onderbouwing niet met argumenten weerlegd. Wij steunen Jens in haar zienswijze. Voor zover Xonar toch verlies leidt door deelname in JenS, ligt dat met name aan de bedrijfsvoering bij Xonar. Daarnaast geeft Xonar aan dat er gebrek aan synergie tussen Xonar en JenS zou zijn. Hetgeen vanaf september 2022 vermoedelijk inderdaad het geval is. Xonar heeft aangegeven de transformatie-visie van JenS niet helemaal te delen. Ook daarvan was voorafgaand aan september 2022 geen sprake. Vorige week hebben de eerste verkennende gesprekken plaats gevonden tussen Xonar en JENS over een uittreding. Voor JENS, de gemeente en Xonar is continuïteit van hulp het gezamenlijke vertrekpunt. Medewerkers zijn in de gelegenheid gesteld geïnformeerd te worden tijdens een bijeenkomst van de start van dit onderzoek. Xonar is verantwoordelijk voor de begeleiding van haar medewerkers in de gevolgen van een uittreding. Er wordt (juridisch) onderzocht door JENS hoe en onder welke voorwaarden uittreding door Xonar mogelijk is.

Vraag 2:

In welke specifieke functies en gebiedsteams - naast het MKD - zijn de 100 nu nog Xonar medewerkers actief, welke bedoeld worden in het onderzoek en hoe zorgt het college in het kader van overgang van werkgever - waarmee bijvoorbeeld het MKD inderdaad gewaarborgd blijft - ervoor dat de belangen van de kinderen en gezinnen die afhankelijk zijn van jeugdzorg - maar wel degelijk aan veranderingen onderhevig

is zoals dhr. Balk tijdens commissie MW beaamde – in onze gemeente gewaarborgd blijven tijdens deze periode van onzekerheid en welke veranderingen kunnen/mogen we verwachten?

Antwoord:

Behoud van passende MKD-hulp, inclusief de M van medisch, is al meermalen door ons College en door JenS toegezegd. Dit geldt ook voor de overige basishulp jeugd. Een van de voorwaarden voor uittreding door Xonar is dat personeel van Xonar beschikbaar blijft voor de dienstverlening van JENS. Dat betekent dat zowel in de gebiedsteams als ook uitbestede hulp, continuïteit van basishulp jeugd gewaarborgd kan blijven. JENS heeft zicht op het personeelsbestand van Xonar dat heden wordt ingezet voor basishulp Jeugd. De gemeente niet. Een van de onderdelen van het onderzoek is hoe personeel behouden blijft voor de basishulp jeugd. Dit is ook een voorwaarde voor een uittreding. Xonar begrijpt dat en zal in belang van haar eigen medewerkers meewerken aan een zorgvuldige invulling van die voorwaarde. Er worden juridische opties afgewogen door partijen. Op dit moment loopt is het onderzoek daarnaar gestart.

Vraag 3:

Kan het college de raad informeren over de bredere context van de financiële uitdagingen waarmee jeugdzorginstellingen in onze gemeente te maken hebben? Welke maatregelen zijn er genomen of worden er overwogen om de financiële duurzaamheid van de jeugdzorgsector te verbeteren of kunnen we ervan uitgaan dat andere partners/onderaannemers wel in staat zijn de zorg zo te organiseren zoals Jens dat voorstelt en het dus zo is dat alleen Xonar Jens als een molensteen om de nek ervaart en financieel niet in staat is de zorg zo te organiseren zoals Jens dat voorstelt.

Antwoord:

Bijna alle jeugdzorginstellingen in Nederland hebben het moeilijk. Door de aangekondigde bezuinigingen van de rijksoverheid op de budgetten van de gemeenten, is ook de financiële druk op de gemeenten in Nederland rond de Jeugdzorg groot.

Wij vechten op alle relevante plekken, bijvoorbeeld in VNG-verband, om die budgetten verhoogd te krijgen en/of aangekondigde bezuinigingen teruggedraaid te krijgen.

Zoals al diverse malen is aangegeven staat in het Heerlens coalitieakkoord het volgende: "We vinden dat financiële argumenten nooit een reden mogen zijn om het zorgniveau terug te schroeven. We verlenen zorg aan jeugdigen, ook wanneer daar extra geld voor nodig is en tegelijkertijd vinden we het belangrijk dat onze uitvoerder door ons steeds weer uitgedaagd wordt om de hulpverlening zo efficiënt en effectief mogelijk uit te voeren."

Onze keuze om met de coöperatie JenS en de daarin vervatte transformatieopdracht, de basishulp Jeugd in Heerlen vorm te geven is uitdrukkelijk een inhoudelijke keuze, ten behoeve van de kinderen, de gezinnen en de gemeente Heerlen in het algemeen. De keuze voor de coöperatie JenS en de transformatieopdracht had geen bezuinigingsdoel. Zoals bekend hebben we de oorspronkelijk beoogde lumpsum-bedragen voor JenS tussen 2019 en 2022, met terugwerkende kracht, opgehoogd, en

hebben we in de nieuwe contractperiode vanaf 2023 een hogere lumpsum beschikbaar gesteld. We constateren bovendien dat ten opzichte van gemeenten die nog met traditionele uurtje-factuurkje- en open-huis-financiering werken de kostenontwikkeling voor de gemeente Heerlen relatief gunstiger verloopt. Zowel door de samenwerking met JenS als ook door de verdergaande transformatie van de basishulp Jeugd, slagen we erin om jeugdhulp vanuit de gebiedsteams te leveren en daarmee het kind/gezin zo veel als mogelijk in de eigen vertrouwde woon- en schoolomgeving te laten opgroeien. Dat laatste uiteraard vanuit een inhoudelijke keuze dat dit beter is voor het kind en niet onder financiële druk.